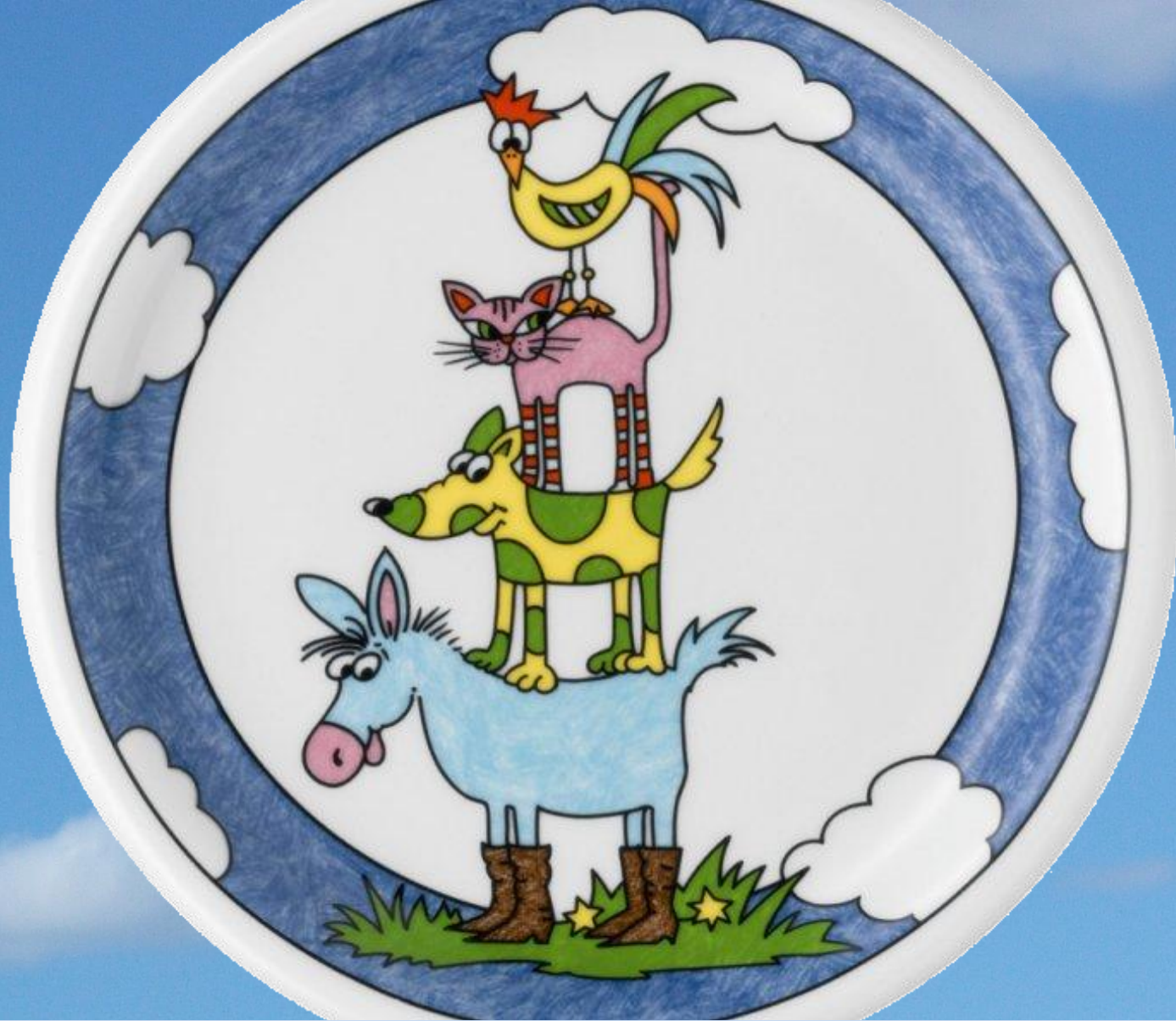

Znak města na řece Veseře; je to hlavní město stejnojmenné spolkové země; roku 787 zde bylo založeno biskupství; 845 přeneseno arcibiskupství z Hamburku; 1186 získali městská práva. Našinec si při vyslovení tohoto slova představí tak akorát pohádku bratří Grimmů.

- BRÉMY -

osudové město pro dva naše krajany.

„Brémští muzikanti“, u nás taky „Zvířátka a Petrovští“
nebo „Zvířátka a loupežníci“. V původní pohádce bratří Grimmů
zvířátka do Brém nikdy nedošla, protože se usadila v loupežnickém domku.

Dostala se tam však v podobě mnoha soch. Roku 1358 přistoupily k hanze. *(hanza - znamenala svazek německých obchodních měst, která provozovala dálkový obchod)*

Od 18. století přístav světového významu. V letech 1810–1813 součást napoleonské Francie. Udržely si postavení městského státu v rámci německého spolku, severoněmeckého spolku a německého císařství. Ve 30. letech 20. století byl v Brémách výrazný odpor proti nástupu nacismu, za druhé světové války byla větší část města zničena leteckým bombardováním.

Jenom Českoslovenští letci z 311 perutě RAF provedli na Brémy 16 náletů s 84 letadly; shodili 93t pum tříštivých a 6234 ks zápalných. Město Brémy bylo z 60% zničeno.

Sedm Wellingtonů s československou posádkou se z náletu na Brémy nevrátilo. Z našeho okolí to byli dva vojáci: Leonard Smrček z Budišova a Stanislav Rouš z Holubí Zhoře.

Leonard Smrček narodil se 29. prosince 1915 v Budišově jako nejmladší ze tří dětí krejčího Františka Smrčka. Absolvoval gymnázium ve Velkém Meziříčí a v srpnu 1938 byl poručík Leonard Smrček vyřazen jako letec v Hranicích na Moravě. V prosinci 1939 utíká z protektorátu přes Slovensko do Francie. V Maďarsku se jako mnozí jiní ocitl ve vězení. Ne na dlouho, pak pokračoval přes Jugoslávii a Řecko. Poslední úsek do Francie pluje lodí.

*Duben 1940 - an camp d' Agde
Leo (vlevo) s přítelem F. Horkým z Hodova*

Už 10.února 1940 byl zařazen do československé zahraniční armády a stal se příslušníkem letecké skupiny 1. československé divize ve Francii. Zde se fotografuje s Františkem Horkým z Hodova.

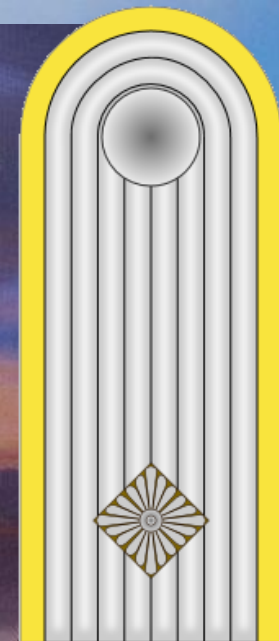
Září 1940 - Honnington, Anglie
- u čs. 311. bomb. perutě RAF

Po pádu Francie se přeplavil do Anglie a zakotvil u 311 bombardovací perutě. Osudného 22. června 1941 vzlétlo devět letounů čs. 311 bombardovací perutě RAF bombardovat Brémy. Také Wellington KX-T T2990. Posádka velitel a první pilot Vilém Bufka - Nymburk; druhý pilot Alois Rozum - Plzeň; navigátor Vilém Konštický - Čelechovice na Hané; radiotelegrafista Jan Plzák - Suchdol nad Lužnicí má dnes po povýšení volno a tak ho zastupuje Leonard Smrček; střelci Jan Hejna - Jaroměř a Karel Valach - Kroměříž. Úkol splnili, noc se přehoupala do nového dne a letci se vraceli na základnu. Náhoda tomu chtěla, že zkrížili cestu Německému stíhači vracejícímu se od Anglických břehů.

Němec nezaváhal a nepozorován zezadu začal pálit ze všech palubních zbraní. Dochoval se snímek zásahu. Jediný, komu se podařilo zachránit byl velitel Vilém Bufka - padl do zajetí. A co se dělo doma? Také Budišova přijelo gestapo a do autobusu nakládali rodiny těch, kteří odešli za hranice. Naložili rodiče Leoše a jeho sestru Hedviku odvezli do koncentračního tábora ve Svatobořicích. Bratr František nebyl doma a už se pro něj nevrátili. Až po válce rodiče Leoše Smrčka dostali zprávu, že jejich syn nežije.

Messerschmitt Bf.-110 pilotoval Oblt. (nadporučík) Egmont Prinz zur Lippe-Weissenfeld, velké noční stíhací eso Luftwaffe. Bylo to již osmé vítězství. Celkem sestřelil 51 letadel. Wellington se zaryl hluboko do země a pohřbil tak skoro celou posádku. Bylo to u Nieuwediep Nierdop v Nizozemí.

Teprve roku 1989 bylo díky iniciativě svědka této události pana A. Wita místo havárie upraveno do podoby válečného hrobu a následujícího roku 1990 slavnostně odhaleno.

VOJENSKÝ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV

Domů

- Aktuality
- Ředitelství
- Správní archiv MO
- Správní archiv AČR
- Vojenský historický archiv
- Výroční zpráva
- Záchrana archíválií
- Databáze VHA
- Adresy a kontakty
- Badatelský řád
- Ročenky VÚA
- Dokumenty
- Úřední deska VÚA MO

podatelna-vua@army.cz

Záznam vojáka

Hodnost:	poručík
Příjmení:	Smrček
Jméno:	Leonhard
Datum narození:	29.12.1915
Místo narození:	Budišov, Třebíč
Jednotka:	1.4.3. - 311. perut'
Zraněn:	Ne
Úmrtí:	Padl
Datum úmrtí:	23.6.1941
Místo úmrtí:	Nieuwe Niedorp
Místo pohřbení:	Nieuwe Niedorp
Prameny:	Loucký, s. 197; Rajlich 2, s. 254-63
Poznámka:	sestřelen při operačním letu, Wellington T2990 (KX-T)

VELITELSTVÍ LETECTVA A PVO

Čj. 33

DEKRET

por v.v. **Leonard SMRČEK**

NA ZÁKLADĚ
MORÁLNÍ A POLITICKÉ REHABILITACE
BYL
ROZKAZEM MINISTRA OBRANY ČSFR
VE VĚCECH PERSONÁLNÍCH ČÍSLO 0103
ZE DNE 29. 6. 1991
MIMOŘÁDNĚ POVÝŠEN
DO HODNOSTI

PODPLUKOVNÍKA

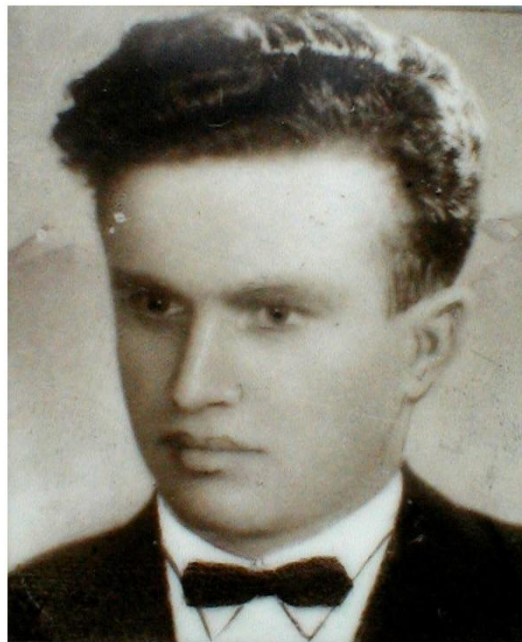
VE VÝSLUŽBĚ
in memoriam

Praha, 1. června 1991

Velitel letectva a PVO ČSFR

gen. por. J. Štěrba

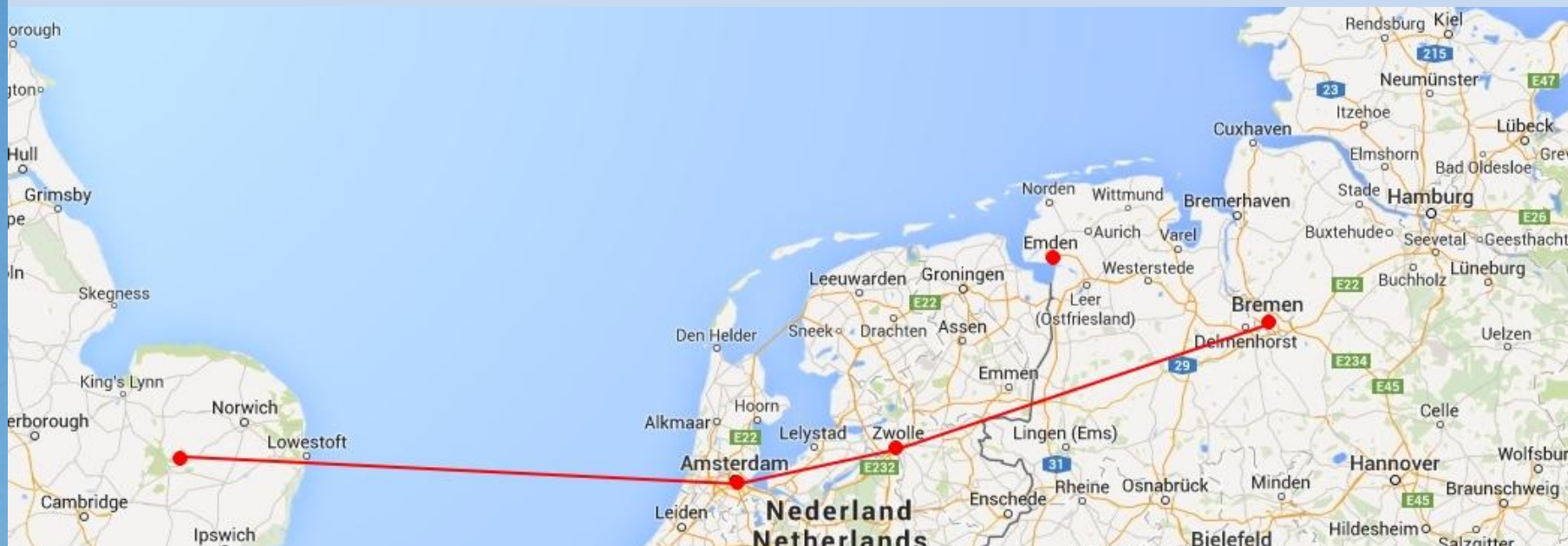
Stanislav Rouš se narodil 22. dubna 1918 v Holubí Zhoři jako sedmé dítě otce Karla Rouše z Holubí Zhoři a matky Františky Klímové z Čikova. Absolvoval obchodní akademii v Turčanském sv. Martinu a poté pracoval u Moravské banky v její pobočce v Nové Pace. Po vzniku protektorátu opouští 8. srpna 1939 rodnou vlast a přes Slovensko, Maďarsko, Jugoslávii, Turecko, Libanon, Bejrút se dostává do Francie. Ve francouzské Marseille je odvelen na frontu do prostoru Lyon, Dijon a Bar sur Seine. Po porážce ve Francii 26. června 1940 připlouvá do anglického Liverpoolu. V polovině srpna je převelen k letectvu a 31. září odjíždí k 2. Signal School v Yatesbury.

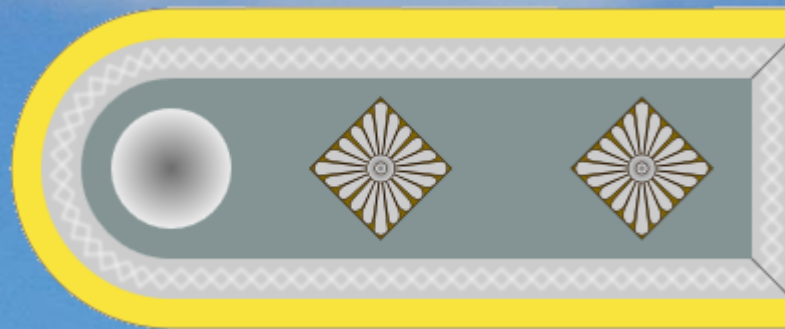
Zleva:
Němeček Ladislav,
Skořepa Zdeněk,
Tománek Josef,
Plecitý Miroslav,
Rouš Stanislav,
Král Čeněk
před DX9741
dne 23. října 1941

Poté je přijat do RAF VR jako AC2 a zařazen do výcviku pro letecké radiotelegrafisty. Koncem prosince je přemístěn do pokračovací školy u 1. Signal School v Cranwellu, následuje střelecká škola. Získal odbornost WOP/AG = (Wireless Operator/Air Gunner – radista/střelec)
K 311. československé bombardovací peruti do Honingtonu je odvelen 21. března 1941. 7. srpna 1941 absolvuje první operační let. Od tohoto dne následovaly pak další cíle v okupované Evropě: Rotterdam, Le Havre, Hannover, Bremen a pod..

26. operační let RAF na Brémy. Poslední let Stanislava Rouše se uskutečnil ve středu večer 21. ledna 1942. Teploty kolísající kolem nuly, bahno, nepříjemný vítr, vlezlá zima - ven by psa nevyhnal, základna se topila v záplavě směsice deště a sněhu. Bomber Command Air Marshal Baldwin považuje špatné počasí za výhodu umocněnou nenadálým přiletem ze směru Amsterdam - Zwolle, nikoliv přes moře od Helgolandské zátoky. Už při startu byl div, že všech sedm plně naložených Wellingtonů na rozbahněné dráze vzlétlo. Vždyť Wellington KX-T T2962 se musel kvůli technickým problémům asi 10 mil od pobřeží Anglie otočit, shodit pumy do moře a vrátit se na základnu. Druhý Wellington KX-R Z1105 pro námrazu na stroji a s nepravidelně pracujícími motory vysypal bomby už na Emden a vrací se také. Zbylých pět sype na Brémy svůj smrtonosný náklad a vrací se na základnu.

Je 22:16 a německý stíhač Obfw (nadrotmistr) Hans Rasper od 5./NJG 2 (pátá noční stíhací peruč) hlásí sestřelení Wellingtonu v prostoru nad severním mořem, severozápadně od Helgolandu. Posádka Wellingtonu KX-D DV515 velitel a první pilot Miroslav Plecítý - z Písku; druhý pilot Karel Weiss - Soběšice u Brna; navigátor Zdeněk Skořepa - Milotice nad Bečvou; střelci Ladislav Němeček - Koryta u Klatov a Čeněk Král - Nezdice u Klatov; radiotelegrafista Stanislav Rouš - volá SOS a kontrolní stanice v Orfordnessu volání zachycuje, jsou na půl cestě mezi Holandskem a Anglií. Poslední zpráva, kterou radiotelegrafista seržant Stanislav Rouš odesílá: „Jsme na moři asi 40 mil (66 km) od pobřeží, sedáme na vodu“...

Od této chvíle je v éteru ticho. Na základně všichni věřili v záchranu posádky ve člunu. Ráno startují všechny volné letouny, které jsou k dispozici. Pátrá se po letcích - nic, prostě se nenašlo vůbec nic!

Domů

- Aktuality
- Ředitelství
- Správní archiv MO
- Správní archiv AČR
- Vojenský historický archiv
- Výroční zpráva
- Záchrana archiválií
- Databáze VHA
- Adresy a kontakty
- Badatelský řád
- Ročenky VÚA
- Dokumenty
- Úřední deska VÚA MO

podatelna-vua@army.cz

Záznam vojáka

Hodnost:	četař
Příjmení:	Rouš
Jméno:	Stanislav
Datum narození:	22.4.1918
Místo narození:	Holubí Zhoř, Val. Meziříčí
Jednotka:	1.4.3. - 311. peruť
Zraněn:	Ne
Úmrtí:	Zemřel
Datum úmrtí:	21.1.1942
Místo úmrtí:	Severní moře
Prameny:	Loucký, s. 185;Rajlich 3, s. 28–9
Poznámka:	nezvěstný z operačního letu, Wellington DV515 (KX-D)

Pro tuto posádku válka definitivně skončila... jejich patnáctý let byl poslední. Jsou sice prohlášeni za nezvěstné, všichni ale vědí, že naděje je nulová. Jejich letoun byl osmý z 311. perute, který se z operace nad Brémami nevrátil.

Stanislav Rouš byl vyznamenán:
1x Československou medailí za chrabrost
2x Československým válečným křížem 1939,
zároveň mu byl přiznán charakter aspiranta.

Žáky této školy byli naši rodáci
bratři ROUŠOVÉ

Narodili se v domě č. 23.

KARL dne 28. 8. 1906.

Byl umučen v Osvětimi 18. 1. 1942.

STANISLAV dne 22. 4. 1918

Padl v zahraničí jako četař
aspirant letec 21. 1. 1942.

Vyznamenan čs. medailí za chrabrost
a 2x čs. válečným křížem.

V okupované vlasti zahynul 18. ledna 1942 (tři dny před Stanislavem) v koncentračním táboře v Osvětimi bratr Stanislava - Karel. To se okupanti mstili na rodině příslušníka RAF. In memoriam byl Stanislav Rouš jmenován 1. 6. 1992 podplukovníkem letectva.

V Praze Bubenči na náměstí Svobody byl vybudován památník padlých československých letců.

Použité materiály:

- vlastní archív
- encyklopedie CoJeCo <http://www.cojeco.cz/>
- fórum Válka <http://forum.valka.cz/>
- Budišovský zpravodaj č.3/2001
- RYTÍŘI VYSOČINY II. Milada Vávrová
- Vojenský ústřední archív